

ZPRÁVA

Národního ústavu lidové kultury za rok 2013

o naplnění Rozhodnutí MK ze dne 31. 1. 2013 o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě zhodnocení jí dosažených výsledků ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2, písm. a) zákona č. 130/2002 Sb.

Příjemce podpory: Národní ústav lidové kultury
Zámek č. 672
696 62 Strážnice
IČ: 00094927
zastoupený: PhDr. Janem Kristem, ředitelem
(dále jen NÚLK)

Poskytovatel podpory:
Ministerstvo kultury
Maltézské nám. 1
118 11 Praha 1
IČ: 00023671
(dále jen MK)

Naplnění cíle v roce 2013 - výstupy

Výzkumné aktivity v roce 2013 navázaly na ukončené výzkumné záměry NÚLK v předcházejících letech a dlouhodobou koncepci rozvoje výzkumu a vývoje. V roce 2013 řešil NÚLK z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj naplnění níže uvedených cílů. V průběhu roku 2013 došlo k odchodu dvou řešitelek (Mgr. Markéty Lukešové, Mgr. Jarmily Teturové) na mateřskou dovolenou, což do značné míry poznamenalo dosažení některých výsledků.

1) Virtuální badatelna sbírkových fondů NÚLK – II. ženské oděvní součástky

(AC – etnologie, AL – kulturní dědictví)

Řešitel: Mgr. Martin Šimša, Mgr. Lenka Havlíková, Romana Krejčová

Cílem aktivity bylo pokračovat ve zpřístupnění sbírkového fondu Národního ústavu lidové kultury a navázat na I. část – mužské oděvní součástky, která byla realizována v roce 2012. V roce 2013 byla pozornost zaměřena na ženské vlněné oděvní součástky – živůtky, kabátky a sukně. Virtuální badatelna je modelovým příkladem způsobu šíření výsledků dlouhodobých výzkumů prostřednictvím internetového prostředí. Cílem je vytvořit ucelenou informační bázi se zpřístupněnými poznatky získanými identifikací předmětu a srovnávacím výzkumem. Věrohodnost těchto informací bude možné ověřit na 3D modelu oděvní součástky zpracované v takovém rozlišení, které umožní studovat jak celek, tak jeho detaily. Kromě 3D modelu k tomu přispívá podrobná fotodokumentace oděvní součástky. Vzniká tak výrazná přidaná hodnota, která je kvalitním základem pro aplikaci a využití těchto poznatků v praxi. Lze je využít například při výrobě vědeckých kopií lidového oděvu, o němž je i v širší veřejnosti stále větší zájem (pořizují je muzea, obce, členové souborů). Neexistují dostatečně kvalitní podklady, na jejichž základě by vědecké kopie mohly vzniknout.

Řešení: výzkumná aktivita obsahuje v prvé řadě identifikaci sbírkových předmětů na základě Systematiky třídění ženských oděvních součástek, dále zpracování získaných informací do karty sbírkového předmětu v prostředí Bach Systems, fotodokumentaci a 3D fotodokumentaci vybraných sbírkových předmětů ze sbírkového fondu, zavedení fotodokumentace sbírkových předmětů do karty sbírkového předmětu v prostředí Bach Systems a definici polí karty sbírkového předmětu ve virtuální badatelně Bach Vademecum.

Dosažené výsledky výzkumu:

- vytvoření veřejně přístupného internetového prostředí „Virtuální badatelna“ pro zpřístupnění sbírkových fondů NÚLK

N_{map}

2013

Šimša, Martin – Havlíková, Lenka

Specializovaná mapa s odborným obsahem – „Soukenné oděvní součástky ve sbírkovém fondu NÚLK“

Geoinformační systém (GIS) prezentace map s odborným obsahem

na webu <http://81.0.212.109/odevy/default2.aspx>

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

J_{rec}

2013

Havlíková, Lenka

„Mužské soukenné oděvní součástky ve sbírkách Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici – kalhoty a kabáty“

ISSN 0583-5569, Slovácko 2012. Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí.

Uherské Hradiště, Slovácké muzeum, 2013, roč. 54, s. 57-74, 18 s.

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

J_{rec}

2013

Šimša, Martin

“LONG WOOLLEN CLOTH TROUSERS – MEDIEVAL HERITAGE OR CARPATHIAN
ATTRIBUTION OF SHEPHERD CULTURE? “

ISSN 0862-8351, Národopisná revue 5/2014, roč. 23,

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

2) Způsob prezentace hliněných staveb v muzeích v přírodě

(AL – lidová architektura)

Řešitel: Mgr. Martin Novotný

Jedná se o víceletý výzkum, jehož cílem je prohloubení poznatků o možnostech prezentace tradičních hliněných staveb v muzeích v přírodě. Hlavní pozornost je zaměřena na uplatnění dnes již nepoužívaných stavebních technologií. Naléhavost výzkumu spočívá v tom, že v terénu je dnes možné nalézt pouze zlomek původních archaických postupů a nutnost podrobné dokumentace a praktického zvládnutí má celospolečenský dopad. Takto zaměřený výzkum rovněž koresponduje se zvýšeným zájmem o hlinu jako ekologického stavebního materiálu.

V rámci zahraničních služebních cest byla navštívena muzea v přírodě v Maďarsku, prezentující hliněné stavitelství, a to v lokalitách Opustazser, Bugac, Ballassagyarmat a Szentendre. Poslední zmíněné muzeum je pracovištěm, které se systematicky zabývá výzkumem tradičních hliněných staveb. Z rakouských institucí byla navázána spolupráce s muzeem v přírodě v Niedersulzu, ve kterém zkoumají možnosti transferu hliněných objektů. Plánovaná cesta do Kasselu (Německo), kde je výzkumná laboratoř pro experimentální stavitelství (FEB), byla z vážných rodinných důvodů řešitele zrušena.

Dosažené výsledky výzkumu:

- fotografická dokumentace vybraných hliněných staveb v muzeích v přírodě s popisem a jejich zavedení do elektronické databáze vědeckých informací NÚLK.
- Autor má záměr prezentovat expozici částečně jako trojrozměrnou, tzn. součástí expozice budou např. rozestavěné části stěn, aby bylo dosaženo maximální míry autenticity. Tento záměr autor experimentálně vyzkoušel v roce 2013 prezentací části rozestavěného hliněného objektu v Muzeu vesnice v areálu H. Testoval jak zájem návštěvníků, tak možnosti jejich aktivního zapojení. Pro umístění expozice v MVJVM je nutné vytvořit odpovídající podmínky a především prostor pro trvalé umístění expozice hliněného stavitelství. Úkol se jeví náročnější, než byl původně plánován a je proto nutné ho přesunout do dalšího období.

Jrec

2013

Novotný, Martin

„Způsob prezentace hliněných staveb v muzeích v přírodě“

ISSN 1210-5538, Zprávy památkové péče 73, 2013/2, s. 126 – 131, 6 s.

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

Rukopis článku k problematice hliněných staveb byl připraven a předán do redakce již v roce 2012, k vydání došlo v roce 2013, z uvedeného důvodu je uplatňován jako výsledek roku 2013.

- Novotný, Martin: Zavádění archaických konstrukčních postupů do stavební praxe Muzea vesnice jihovýchodní Moravy – *rukopis*.

3) Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě

(AL – kulturní dědictví)

Řešitel: Mgr. Markéta Lukešová, Eva Rýpalová

Aktivita navazuje na dlouhodobý úkol dokumentace a analýzy způsobů a možností prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě z hlediska průvodcovské služby a práce s návštěvníky v areálech tohoto typu muzeí.

V rámci plnění úkolu se uskutečnily v průběhu roku dva workshopy v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy. První se dne 9. 9. 2013 (15 účastníků) věnoval práci průvodců se specifickou skupinou návštěvníků, kterou tvoří rodiny s dětmi. Druhý byl dne 10. 9. 2013 zaměřen na návštěvníky s tělesným postižením (41 účastníků). Díky účasti vybrané školní třídy byly experimentálně ověřeny zásady práce přímo v prostorách muzea v přírodě. Ke spolupráci na realizaci workshopu v MVJVM byla kontaktována Střední škola F. D. Roosevelta pro tělesně postižené v Brně. Škola úzce spolupracuje s Centrem Kociánka, jejíž členové jsou častými návštěvníky našeho Muzea vesnice. Speciálního programu v areálu MVJVM se zúčastnilo 22 tělesně postižených středoškolských studentů (12 studentů vozíčkářů a 10 studentů se sníženou schopností chůze) s jejich asistenty a pedagogy. V žádném muzeu lidové architektury není možné architektonicky zasahovat do stávajících objektů a zpřístupnit osobám na invalidním vozíku či osobám se sníženou schopností pohybu jejich přístup běžnými úpravami, proto byly vyzkoušeny alespoň u některých vybraných objektů odnímatelné nájezdové plošiny, v případě vstupní budovy do muzea nájezdní lyžiny. Pro objekty s nepřekonatelnými bariérami byly připraveny „fotosešity“, kde jsou zachyceny základní informace o objektu, jeho interiéru i důležité detaily.

Mimo workshopy projekt zahrnoval studijní cestu dne 5. 4. 2013 do muzea v přírodě v Rakousku (Museumsdorf Niedersulz). Řešitelka úkolu uskutečnila navíc proti plánu ve dnech 3. 6. – 6. 6. 2013 také služební cestu do muzeí v přírodě v Maďarsku (Muzeu v přírodě v Ópustazseru, Bugac, Balassagyarmatě a Muzeum v přírodě v Szentendre). V navštívených muzeích byly dokumentovány moderní způsoby prezentace tradiční lidové kultury a přístup průvodců ke specifickým skupinám návštěvníků. Při návštěvě zahraničních muzeí byly rovněž konzultovány různé možnosti řešení problémů při zpřístupňování prostor handicapovaným návštěvníkům.

Výsledkem aktivity je vytvoření postupu pro tvorbu speciálních prohlídkových tras pro skupiny návštěvníků - rodiny s dětmi, pro tělesně postižené se sníženou pohyblivostí i pro samotné vozíčkáře. Pro tyto skupiny dosud nebyly připravovány specializované programy a prohlídkové trasy, které by pomohly zajistit větší komfort a zážitek z návštěvy muzea. Při přípravě prohlídkové trasy pro tělesně postižené bylo přihlédnuto k možnostem přístupu k pokladnám, sociálnímu zařízení, vytvoření bezbariérových cest v areálu. Pro vybrané objekty byly připraveny textové a fotografické materiály nahrazující fyzickou prohlídku objektu. Pro volné prohlídky rodin s dětmi byly připraveny návrhy na pracovní sešity, jejich úkoly budou řešit rodiče spolu s dětmi.

Dosažené výsledky výzkumu:

W

2013

Lukešová, Markéta - Rýpalová, Eva

„Workshop pro průvodce“

Workshop pro průvodce, Strážnice MVJVM, 9. 9. 2013, 15 účastníků

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

W

2013

Lukešová, Markéta - Rýpalová, Eva

„Workshop pro průvodce a tělesně postižené“

Workshop pro průvodce, Strážnice MVJVM, 10. 9. 2013, 41 účastníků

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

J_{rec}

2014

Lukešová, Markéta

Vracovské hody s věncem a kačerem – tradice a současnost

Z důvodu odchodu řešitelky na mateřskou dovolenou nebyl výzkum v plném rozsahu realizován, výstup bude uplatněn v dalším období.

4) Lidová řemesla a lidová umělecká výroby v ČR – výzkum výrobců lidových hudebních nástrojů a technologie výroby

(AL – kulturní dědictví, AC – etnologie)

Řešitel: Mgr. Jiří Höhn

Cílem výzkumné aktivity je pokračování výzkumu a získávání poznatků o stavbě smyčcových hudebních nástrojů spjatých s provozováním lidové hudby v České republice a filmová dokumentace technologie výroby – pilotního dílu pro řadu Hudebních nástrojů v rámci edice „Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR“. Řešitel uskutečnil několik badatelských návštěv muzejních sbírek v Českém muzeu hudby v Praze, Vlastivědném muzeu v Olomouci a Národopisném muzeu v Praze. V rámci výzkumné aktivity byla v roce 2013 provedena videodokumentace stavby dvou dlabaných smyčcových nástrojů. Dokumentaci provedla firma DIRECT FILM, s. r. o. na základě výběrového řízení vypsáního NÚLK ve Strážnici na jaře roku 2013. Jako první byla provedena dokumentace stavby skřípek. Výrobu provedl Pavel Hušek z Hradce Králové – jediný známý výrobce těchto nástrojů u nás. Dokumentace se uskutečnila ve dnech 10. – 12. 6. 2013 v Hradci Králové v Ateliéru houslařů Pilařů. Na základě dokumentace vznikly dva kompletní nástroje (skřípky). Jeden nástroj je v rozloženém stavu, aby jej bylo možné použít pro expoziční účely. Ve dnech 31. 7. a 7. – 8. 8. 2013 byla provedena dokumentace stavby korábku. Provedení tohoto nástroje bylo svěřeno Miroslavu Černému z Provodova, který se věnuje stavbě archaických a netradičních hudebních nástrojů. Několik nástrojů tohoto typu už postavil. V rámci úkolu NÚLK získal dva nástroje – korábky (obdobně jako v případě skřípek jeden v rozloženém stavu a smyčec).

Současně s dokumentací stavby korábku byla zaznamenána také výroba smyčce. Tato část bude v budoucnu použita v některé další části edice řemesel. Natočený materiál byl sestříhán do podoby masteru a připraven k duplikaci, která proběhne společně s vydáním publikace v roce 2014. Výzkumná aktivita byla prezentována řešitelem v rámci konference České společnosti pro hudební vědu v Praze ve dnech 29. – 30. listopadu 2013 příspěvkem „Projekt Muzičky a dokumentace stavby lidových hudebních nástrojů“. Byla provedena příprava lidových hudebních nástrojů (v širším slova smyslu, tedy veškerý hudební instrumentář spjatý s provozováním lidové hudby) na měření, které se uskuteční v roce 2014 ve zvukovém studiu HAMU v Praze.

Výběrovým řízením na pořízení dokumentaci bylo dosaženo nižších finančních nákladů, uspořené finanční prostředky byly využity na další kroky spojené s plněním úkolu (příprava hudebních nástrojů na měření).

Dosažené výsledky výzkumu:

- Kamerové záznamy v kvalitě HD z natáčení v Provodově a Hradci Králové.
- Sestříhaný dokument v podobě masteru k duplikaci dílu z edice Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR (IX. Hudební nástroje, část 1. Dlabané smyčcové nástroje) pro vydání v r. 2014.

Jrec

2014

Höhn, Jiří: Dlabané smyčcové nástroje“

ISSN 0583-5569, Slovákco 2013. Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí.

Uherské Hradiště, Slovákcké muzeum,

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

Rukopis je zpracován, předán do redakce časopisu Slovákco, Uherské Hradiště, vydán bude na začátku roku 2014 s vrocením 2013, výsledek bude uplatněn až v roce 2014.

O

Höhn, Jiří – Teturová, Jarmila

Příspěvek „Projekt Muzičky a dokumentace stavby lidových hudebních nástrojů“ na konferenci „Duchovní hudba – Hudba slovanské vzájemnosti – Hudba po roce 1989“, Česká společnost pro hudební vědu, Praha, 29. – 30. 11. 2013

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

5) Výzkum a dokumentace výskytu slovákckého verbuňku mimo území Slovákcka

(AC – etnologie)

Řešitel: Mgr. Jarmila Teturová

Víceletá aktivita se zabývá analýzou dostupných archivních pramenů, konkrétním terénním výzkumem v jedné vybrané lokalitě a s ním spojenou audiovizuální dokumentací mužského tance verbuňk, který se vyskytuje v novodobě podobě v několika oblastech mimo území Slovákcka. Cílem je shromažďování materiálů a odborných podkladů nezbytných pro další analýzu dané problematiky s ohledem na skutečnost, že se jedná o etnologicky nezpracované téma. Výzkum je aktuální pro sledování ekologie a současného vývoje

slováckého verbuňku jako kulturního statku zapsaného do Reprezentativního seznamu nemateriálního dědictví lidstva UNESCO. V letošním roce byl naplňován cíl mapovat výskyt verbuňku na Vyšovsku a Bučovicku. Detailní archivní a terénní výzkum byl proveden v obci Dobročkovice, ve které existuje novodobá hodová tradice díky kompletnímu transferu kulturních prvků ze slovácké podoblasti Kyjovska. Jsou zde uplatňovány severokyjovské typy svátečních krojů, písňový i taneční repertoár z Kyjovska, rovněž hodové zvyky a obyčeje jsou shodné s hodovými zvyklostmi na Kyjovsku. Specifické je však užívání původního hanáckého dialektu u místních obyvatel, který zůstal zachován. Verbuňk zde plní totožné funkce jako na Slovácku, má stanovené místo v tanečním pořádku, místními obyvateli je chápán jako nedílná součást současné taneční kultury. Výsledky výzkumu budou sloužit ke zvyšování povědomí o specifických vývojových směrech lidové kultury v lokalitách čerpajících z dominantních slováckých znaků. Součástí projektu měla tvořit audiovizuální dokumentace hodů v Dobročkovicích. Tato náročná dokumentace vyžaduje kvalitní technické a specifické odborné znalosti členů štábu, kteří natáčení provádějí. Kvůli opakovaným problémům technického i odborného rázu, nedodržování termínů dodání, nízké kvalitě výstupů řešené uplatňováním smluvních pokut s vysoutěženou dodavatelskou společností videodokumentace pro rok 2013, byla dokumentace odložena do příštích let. Místo dokumentace v Dobročkovicích byla dne 15. 9. 2013 realizována dokumentace hodů v Míkovicích s výskytem verbuňku. Při plnění úkolu došlo z výše uvedených důvodů ke snížení finančních nákladů.

Výstupem z projektu je odborný článek „Novodobá hodová tradice v Dobročkovicích na Bučovicku“. Odborný článek bude vydán v časopise Národopisná revue 1/2014.

Dosažený výsledek výzkumu:

J_{rec}

2014

Teturová, Jarmila

„Novodobá hodová tradice v Dobročkovicích na Bučovicku“

ISSN 0862-8351, Národopisná revue 1/2014.

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

Z důvodu odchodu řešitelky na mateřskou dovolenou byl rukopis dokončen se zpožděním, bude vydán v odborném periodiku Národopisná revue 1/2014.

6) Sociální pozadí nošení kroje na Rožnovsku

(AC – etnologie)

Řešitel: Mgr. Eva Románková

V roce 2013 proběhl extenzivní terénní výzkum v Rožnově pod Radhoštěm zaměřený na otázku identity ve vztahu k tradičnímu oděvu. Cílem výzkumu bylo osvětlit, jaká je motivace současných nositelů oblékat kroj, k jakým příležitostem se kroj nosí a jak se liší jednotlivé vrstvy jeho využití v řadách folklorních souborů a mezi nositeli, kteří oblékají kroj ke spontánním příležitostem. Autorka výzkumu se zaměřila také na důležité události, které v průběhu posledních sto let ovlivnily změny ve vzhledu kroje a v jeho vnímání nositeli a veřejností.

Výzkum byl rozdělen do několika fází. Heuristická část zahrnovala bádání v archivu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a shromažďování fotografických a

písemných pramenů mezi obyvateli Rožnova. Byly vypracovány tři druhy dotazníků pro cílové skupiny *nositelé, členové folklorních souborů a veřejnost*. Tyto dotazníky byly distribuovány mezi obyvatele Rožnova skrze farní úřad, Klub seniorů, folklorní soubory a pomocí e-mailů a sociálních sítí na internetu, dohromady se do výzkumu zapojilo přes 100 respondentů. Bylo provedeno také několik rozhovorů s respondenty a proběhl terénní výzkum spojený s fotografickou dokumentací několika příležitostmi, ke kterým se v současnosti nosí kroj – pouť na Dolních Pasekách, v Tylovicích (místní částí Rožnova pod Radh.) a ve Viganticích, slavnost Božího Těla, bály souborů Radhošť a Javořina a Rožnovské slavnosti. Výstupem výzkumu byl příspěvek „Sto let proměny kroje jako znaku místní identity Rožňovanů“ na konferenci *Valašsko – historie a kultura*, která se konala 18. - 20. 9. 2013 ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Příspěvek bude otištěn v roce 2014 ve stejnojmenné monografii, kterou vydá Ostravská univerzita ve spolupráci s Valašským muzeem v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Dosažené výsledky:

O

2013

Románková, Eva

„Sto let proměny kroje jako znaku místní identity Rožňovanů“ příspěvek na konferenci *Valašsko – historie a kultura*, která se konala 18. - 20. 9. 2013 ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

C

2014

Románková, Eva

„Sto let proměny kroje jako znaku místní identity Rožňovanů“ in „*Valašsko – historie a kultura*“

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

7) *Knihy krejčovských stříhů jako pramen k poznání vývoje lidového oděvu*

(AC – etnologie)

Řešitel – Mgr. Martin Šimša

Cílem aktivity je digitalizace a zpřístupnění pramenů ke studiu stříhů historických oděvních součástí

Krejčovská kniha Tachov – (1501, 1677) 1804

Krejčovská kniha Těšín – (1564), 1686

Krejčovská kniha Chomutov - 1604

Krejčovská kniha České Budějovice – (1630, 1681, 1730) 1752

Krejčovská kniha Česká Kamenice – pol. 17. století

Krejčovská kniha Český Krumlov – 1704

Krejčovská kniha Frýdlant – 1711

Krejčovská kniha Liberec - 1712

Krejčovská kniha Tábor – 1712
Krejčovská kniha Opava – 1769
Krejčovská kniha Plzeň – 1797

Cílem úkolu bylo shromáždit informace o Knihačích krejčovských stříhů v Českých zemích, tedy v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. V prvním pololetí roku 2013 proběhl v rámci tohoto úkolu archivní průzkum, jehož cílem bylo zdokumentovat již známé knihy krejčovských stříhů a pořídit z knih kvalitní fotografie v tiskové kvalitě. Současně proběhla excerptce archivního materiálu k historii jednotlivých krejčovských cechů. Rozsah této práce je dán neočekávaným množstvím objevených knih krejčovských stříhů. Dosud byla z Českých zemí známá jediná taková kniha z Českých Budějovic, kterou podrobně popsala a publikovala v Českém lidu dr. Staňková. Bádáním řešitel objevil a zdokumentoval dalších pět obdobných knih - z Českého Krumlova, Tábora, Liberce, České Kamenice a Opavy. V rámci řešení úkolu se soustavnou výzkumnou prací podařilo v často nepřesných a neúplných archivních seznamech objevit ještě další krejčovské knihy - vůbec nejstarší je kniha celého souboru z roku 1562 z Těšína, krejčovská kniha z Tachova, krejčovská kniha z Frýdlantu a nejrozsáhlejší krejčovská kniha s největším počtem stříhů z města Chomutova. Celkově tak bylo dokumentováno 11 krejčovských knih. Součástí aktivity byly badatelské návštěvy muzeí a archivů v ČR, na Slovensku, v Polsku a Maďarsku.

Výstupem této aktivity je odborná monografie M. Šimši „Knihy krejčovských stříhů v českých zemích v 16. až 18. století“, vázaná publikace formátu A4, jazyk AJ/CJ, resumé, odkaz na literaturu, rozsah 282 stran. Odborná publikace zpřístupňuje veřejnosti soubor knih krejčovských stříhů, což je jedinečný a v evropském kontextu ojedinělý počín. Úvodní část tvoří odborná studie přibližující kontext vzniku jednotlivých krejčovských knih, jejich vztah k podobným knihám ve střední Evropě, strukturu a obsah publikace. Následuje nástin stříhového vývoje jednotlivých typů oděvních součástí, s nimiž se v krejčovských knihách setkáváme: mužské oděvní součástky – pláště, pláště s rukávy, kabáty, kabátky, kalhoty; ženské oděvní součástky – pláště, pláště s rukávy, kabátky, sukně, sukně s živůtkem, živůtky, šněrovačky, nechybí ani oděvní doplňky, jako jsou kukly, kápě a rukavice. Dále potřeby pro jezdce a vojsko – pokrývka na sedlo, pokrývka na koně, stany, přístřešky pro koně, plachty na vozy a další. Podstatnou část publikace pak tvoří edice téměř dvou stovek kresebných stříhových tabulí, které obsahují fotografii originálů, přepis textového doprovodu stříhu a především autorský popis a komentář jednotlivých stříhů. Závěr práce tvoří překlad německého a českého textového doprovodu stříhů, který je často psán nářeční formou němčiny s množstvím specifických termínů, jejichž správný překlad je v jednotlivosti takřka nemožný. Přepis a překlad provedla ve spolupráci s autorem dr. Šafaříková. Celek doplňuje slovníček pojmů.

Vzhledem k úspoře finančních nákladů v aktivitách „Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR – výzkum výrobců lidových hudebních nástrojů a technologie výroby“ a „Výzkum a dokumentace výskytu slováckého verbuňku mimo území Slovácka“ byly uspořené finanční prostředky využity na pokrytí navýšených nákladů spojených s vydáním publikace.

Dosažený výsledek výzkumu v roce 2013:

B

2013

Šimša, Martin

„Knihy krejčovských stříhů v českých zemích v 16. až 18. století,“

ISBN 978-80-87261-97-3, 282 s.

DKRVO

Personální zajištění výzkumných aktivit

Seznam zaměstnanců, kteří se podíleli na dlouhodobém koncepčním rozvoji výzkumné organizace Národního ústavu lidové kultury v r. 2013:

Romana Krejčová úvazek 1,0 /březen – prosinec 2013/

Mgr. Lenka Havlíková úvazek 1,0 /březen – prosinec 2013/

Na plnění plánových úkolů se v rámci spoluúčasti NÚLK na koncepčním rozvoji výzkumné organizace podíleli zaměstnanci, jejichž úvazek není v nákladech uveden (řešitelé: Mgr. Jarmila Teturová, Mgr. Martin Šimša, Mgr. Martin Novotný, Ph.D., Mgr. Markéta Lukešová, Eva Rýpalová, Mgr. Jiří Höhn, Mgr. Eva Románková, PhDr. Vlasta Ondrušová, Mgr. Michal Škopík, Bc. Vítězslav Jaroš, David Rájecký, Ing. Alena Zezulová, Jana Štípská, Marie Čadílková, Marie Špirudová (z důvodu dlouhodobé nemoci zástup Jarmila Můčková).

Financování aktivit

Institucionální podpora celkem 1 515 tis. Kč

z toho osobní náklady 603 tis. Kč

další provozní náklady 912 tis. Kč

NÚLK pravidelně předával poskytovateli čtvrtletní vyúčtování nákladů, celkové vyúčtování je předkládáno samostatně v požadovaném termínu.

Ve Strážnici dne 4. 12. 2013

PhDr. Jan Krist
ředitel NÚLK